

Smjernice za pretprijavu za unutarnje

Modele

Smjernice za pretprijavu za unutarnje modele

Uvod

- 1.1. Prema članku 16. Uredbe (EU) 1904/2010 od 24. studenog 2010. (dalje u tekstu, Uredba o EIOPA-i)¹ EIOPA izdaje smjernice namijenjene nacionalnim nadležnim tijelima o postupanju u pripremljenoj fazi primjene Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Direktiva Solventnost II)².
- 1.2. Ove smjernice primjenjuju se na postupak pretprijave za unutarnje modele, tijekom kojega nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o tome koliko je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pripremljeno za podnošenje prijave za upotrebu unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala u skladu s Direktivom Solventnost II te za udovoljavanje zahtjevima u vezi s unutarnjim modelima utvrđenim Direktivom, a posebice njezinim člancima 112., 113., 115., 116. te od 120. do 126.
- 1.3. U odsutnosti pripremljenih smjernica, europska nacionalna nadležna tijela mogu smatrati potrebnim razviti nacionalna rješenja kako bi osigurala pouzdan nadzor osjetljiv na rizik. Umjesto ostvarenja dosljednog i usklađenog nadzora u EU-u, moguća je pojava različitih nacionalnih rješenja na štetu unutarnjeg tržišta koje dobro funkcionira.
- 1.4. Od ključne je važnosti postojanje dosljednog i usklađenog pristupa za pripremu Direktive Solventnost II. Ove smjernice treba promatrati kao pripremljene radnje za Direktivu Solventnost II budući da potiču pripremu u pogledu njezinih ključnih područja kako bi se osiguralo odgovarajuće upravljanje društvima te dostatnost i dostupnost informacija za nadzorna tijela. Područja na koja se to odnosi jesu sustav upravljanja, uključujući sustav upravljanja rizicima i anticipativnu procjenu vlastitih rizika društva (utemeljenu na načelima Procjene vlastitih rizika i solventnosti, poznatih kao ORSA), pretprijava za unutarnje modele i podnošenje informacija nacionalnim nadležnim tijelima.
- 1.5. Rana priprema je ključna kako bi se osiguralo da su, po potpunoj primjenjivosti Direktive Solventnost II, društva i nacionalna nadležna tijela dobro pripremljena i spremna za primjenu novoga sustava. Radi ovoga se od nacionalnih nadležnih tijela očekuje uključivanje u intenzivni dijalog s društvima.
- 1.6. U sklopu pripreme za provedbu Direktive Solventnost II nacionalna nadležna tijela od 1. siječnja 2014. trebaju staviti u primjenu smjernice navedene u ovome dokumentu kako bi društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogla poduzeti odgovarajuće korake za potpunu provedbu Direktive Solventnost II.

---

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 48.-83.

² SL L 335, 17.12.2009., str. 1.-155.

- 1.7. Nacionalna nadležna tijela trebaju EIOPA-i dostaviti izvješće o napretku u pogledu primjene ovih smjernica do kraja veljače nakon svake godine na koju se izvješće odnosi, prvi put do 28. veljače 2015. za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.
- 1.8. Cilj EIOPA-inih Smjernica za pretprijavu za unutarnje modele jest osigurati upute o onome što nacionalna nadležna tijela i društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uključeno u postupak pretprijave trebaju razmotriti kako bi nacionalna nadležna tijela mogla formulirati stajalište o tome koliko je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje spremno za podnošenje prijave za upotrebu unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala u skladu s odredbama Direktive Solventnost II. Stoga postupak pretprijave nije predodobrenje internog modela. U skladu s odredbama Direktive Solventnost II društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje podnosi prijavu za upotrebu unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala morat će ispunjavati zahtjeve Direktive, koji će biti detaljnije objašnjeni u delegiranim aktima kada budu izdani.
- 1.9. Cilj smjernica jest ojačati usklađivanje nadzornih praksi tijekom postupka pretprijave. One društvu za osiguranje ili reosiguranje trebaju pomoći u razvijanju okvira unutarnjeg modela te samim time i u pripremi za podnošenje prijave za upotrebu unutarnjeg modela u skladu s odredbama Direktive Solventnost II. Smjernice također produljuju postupak pretprijave za ono društvo koje prijavu za odluku o upotrebi unutarnjeg modela želi predati prvog dana primjene Direktive Solventnost II.
- 1.10. U slučaju postupka pretprijave za grupe treba postojati odgovarajuća razina komunikacije među nacionalnim nadležnim tijelima unutar kolegija, a posebno među uključenim nacionalnim nadležnim tijelima.
- 1.11. Komunikacija između nacionalnih nadležnih tijela i društva za osiguranje ili društva za reosiguranje treba se nastaviti tijekom pretprijave te tijekom kasnije procjene prijave koju društvo može podnijeti u skladu s odredbama Direktive Solventnost II, kao i nakon odobrenja unutarnjeg modela u postupku nadzornog pregleda.
- 1.12. Detaljnije odredbe o postupku pretprijave sadržane su u CEIOPS-ovim Smjernicama treće razine za postupak pretprijave za unutarnje modele (bivši CEIOPS-ov Dokument za raspravu br. 80)³.
- 1.13. Od nacionalnih nadležnih tijela očekuje se da osiguraju primjenu ovih smjernica na način razmjernan prirodi, opsegu i složenosti svojstvenih riziku i djelatnosti društva za osiguranje i društva za reosiguranje. Smjernice već uzimaju u obzir primjenu načela proporcionalnosti tako što to načelo uključuju i što u određena područja uvode specifične mjere.

---

³ https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/consultations/consultationpapers/CP80/CEIOPS-DOC-76-10-Guidance-pre-application-internal-models.pdf

1.14. Sve se smjernice primjenjuju, osim ako nije izričito drugačije navedeno, na postupak pretprijave za:

- Unutarnji model, potpuni ili djelomični, koji se prezentira za odlučivanje o njegovoj uporabi za izračun potrebnog solventnog kapitala društva za osiguranje ili društva za reosiguranje u skladu s odredbama Direktive Solventnost II.
- Unutarnji model za grupu, potpuni ili djelomični, kako je definirano dalje u tekstu, koji se prezentira za odlučivanje.

1.15. Za potrebe smjernica Odjeljka II. primjenjuju se sljedeće definicije:

- „*Unutarnji/unutarnje model/e za grupu (ili grupe)*” treba razumijevati i kao unutarnji model koji će se u skladu s odredbama Direktive Solventnost II upotrebljavati isključivo za izračun potrebnog solventnog kapitala konsolidirane grupe (u skladu s člankom 230. Direktive Solventnost II) i kao unutarnji model koji će se, u skladu s odredbama Direktive Solventnost II, upotrebljavati za izračun potrebnog solventnog kapitala konsolidirane grupe te potrebnog solventnog kapitala najmanje jednog povezanoga društva uključenoga u opseg primjene ovog unutarnjeg modela za izračun solventnog kapitala konsolidirane grupe (unutarnji model grupe u skladu s člankom 231. Direktive Solventnost II).
- „*Predmetna nacionalna nadležna tijela*” treba razumijevati kao nacionalna nadležna tijela svih država članica u kojima se nalaze središnje uprave svih povezanih društava za osiguranje ili društava za reosiguranje koja su obuhvaćena gore navedenim unutarnjim modelom grupe (članak 231. Direktive Solventnost II) i za koja se potrebni solventni kapital računa pomoću unutarnjeg modela grupe.
- „*Uključena nacionalna nadležna tijela*” treba razumijevati kao nacionalna nadležna tijela svih država članica u kojima se nalaze središnje uprave povezanih društava koja su obuhvaćena unutarnjim modelom grupe (oboje u skladu s odredbama članaka 230. i 231. Direktive Solventnost II).

Predmetna nacionalna nadležna tijela u slučaju unutarnjeg modela grupe u smislu članka 231. Direktive Solventnost II dio su tih *uključenih nacionalnih nadležnih tijela*.

- „*Mišljenje stručnjaka*” treba razumijevati kao stručna mišljenja pojedinaca ili povjerenstava s relevantnim znanjem, iskustvom i razumijevanjem rizika svojstvenih djelatnosti osiguranja ili reosiguranja.
- Koncept „bogatstva prognoze distribucije vjerojatnosti” uglavnom se utvrđuje u dvjema dimenzijama: u opsegu znanja društva o profilu rizičnosti kako je odražen u nizu događaja na kojima se temelji prognoza distribucije vjerojatnosti te sposobnosti odabrane metode izračuna da

navedene informacije preoblikuje u distribuciju novčanih vrijednosti koje se odnose na promjene u osnovnim vlastitim sredstvima. Koncept bogatstva ne bi trebalo svoditi na granularnost reprezentativnosti prognoze distribucije vjerojatnosti jer čak i prognoza u obliku neprekidne funkcije ne mora biti siromašna.

- „Referentnu mjeru rizika” treba razumijevati kao rizičnu vrijednost osnovnih vlastitih sredstava sa stupnjem pouzdanosti od 99,5% tijekom jednogodišnjeg razdoblja, kao što se navodi u članku 101. stavku 3. Direktive Solventnost II.
- „Analitičke zatvorene formule” treba razumijevati kao izravne matematičke formule koje povezuju mjeru rizika koju je odabralo društvo s referentnom mjerom kako je definirana gore u tekstu.
- „ $t = 0$ ” treba razumijevati kao datum na koji će društvo izračunati potrebni solventni kapital u skladu sa svojim unutarnjim modelom.
- „ $t = 1$ ” trebalo bi razumijevati kao jednu godinu nakon datuma na koji će društvo izračunati potrebni solventni kapital u skladu sa svojim unutarnjim modelom.
- Kvantitativni ili kvalitativni aspekt unutarnjeg modela treba smatrati „značajnim” kada promjena ili pogreška tog aspekta mogu imati utjecaja na ishod unutarnjeg modela, što može utjecati na odlučivanje ili sud korisnika te informacije, uključujući i nacionalna nadležna tijela.

1.16. Ove se smjernice primjenjuju od 1 siječnja 2014.

Odjeljak I.: Opće odredbe smjernica

Smjernica 1. – Opće odredbe smjernica

- 1.17. Nacionalna nadležna tijela trebaju poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se ove smjernice za pretprijavu za unutarnje modele primjenjivale od 1. siječnja 2014..
- 1.18. Tijekom postupka pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju poduzimati odgovarajuće mjere kako bi formulirala stajalište o tome koliko je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje sudjeluje u postupku pretprijave pripremljeno za podnošenje prijave za upotrebu unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala u skladu s Direktivom Solventnost II te za udovoljavanje zahtjevima u vezi s unutarnjim modelima utvrđenim Direktivom 2009/138/EZ, a posebice njezinim člancima 112., 113., 115., 116., od 120. do 126. te 231.
- 1.19. Tijekom postupka pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje sudjeluje u postupku pretprijave poduzima odgovarajuće mjere s ciljem:
- (a) izgradnje okvira unutarnjeg modela na način koji mu omogućuje da bude spremno za uporabu unutarnjeg modela kako u svrhu upravljanja rizicima i donošenja odluka tako i za izračun potrebnog solventnog kapitala;
  - (b) pripreme za mogućnost neodobravanja unutarnjeg modela te uspostave procesa izračuna potrebnog solventnog kapitala standardnom formulom i razmatranja implikacija planiranja kapitala.

Smjernica 2. – Izvješće o napretku za EIOPA-u

- 1.20. Nacionalna nadležna tijela trebaju EIOPA-i dostaviti izvješća o napretku u pogledu primjene ovih smjernica do kraja veljače nakon svake godine na koju se izvješće odnosi, a prvo do 28. veljače 2015. za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.

Odjeljak II.: Pretprijava za unutarnje modele

Poglavlje 1.: Opće smjernice

Smjernica 3. – Pregled nadležnih nacionalnih tijela

1.21. Tijekom postupka pretprijava, prilikom utvrđivanja i razmatranja opsega pregleda koje provode u ovom procesu, nacionalna nadležna tijela trebaju uzeti u obzir najmanje:

- (a) specifičnosti društva uključenoga u postupak pretprijava te unutarnjeg modela društva;
- (b) odnos između aspekta unutarnjeg modela koji se pregledava te drugih dijelova unutarnjeg modela;
- (c) načelo proporcionalnosti kako je utvrđeno člankom 29. stavkom 3. Direktive Solventnost II, imajući na umu kako načelo proporcionalnosti ne treba međutim razumijevati kao odricanje od ili umanjivanje nekog od zahtjeva u vezi s unutarnjem modelom utvrđenih Direktivom Solventnost II. Nacionalna nadležna tijela posebno trebaju uzimati u obzir načelo proporcionalnosti razmatrajući:
  - i. prirodu, opseg i složenost rizika kojima je izloženo društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje;
  - ii. dizajn, opseg i kvalitativne aspekte unutarnjeg modela predmetnoga društva.

1.22. Nacionalna nadležna tijela trebaju društvu kontinuirano davati povratnu informaciju o pregledima unutarnjeg modela provedenima za potrebe pretprijava.

1.23. Nacionalna nadležna tijela trebaju tijekom postupka pretprijava osigurati da im društvo dostavi izračun potrebnog solventnog kapitala prema standardnoj formuli. Informacije koje se podnose trebaju pokriti ukupni potrebni solventni kapital i sljedeće kategorije rizika za rizike obuhvaćene unutarnjim modelom:

- a) Tržišni rizik
- b) Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane
- c) Preuzeti rizik životnog osiguranja
- d) Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja
- e) Preuzeti rizik neživotnog osiguranja
- f) Rizik katastrofe neživotnog osiguranja
- g) Operativni rizik

1.24. Kada smatraju prikladnim, nacionalna nadležna tijela trebaju odrediti da informacije koje se dostavljaju budu što detaljnije te da uzimaju u obzir stavke definirane u Tehničkom prilogu I i pojedinost opisanu u Tehničkom Prilogu II

„Smjernica o podnošenju informacija nacionalnim nadležnim tijelima“. To podnošenje informacija treba biti u skladu s referentnim datumima i rokovima koje dogovaraju nacionalna nadležna tijela s društvima tijekom postupka pretprijave.

Smjernica 4. – Promjene unutarnjeg modela tijekom pretprijave

- 1.25. Nacionalna nadležna tijela trebaju nadzirati te, gdje je to moguće, pregledavati promjene koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje unosi u svoj unutarnji model nakon dovršetka nekoliko pregleda tijekom postupka pretprijave.
- 1.26. S tim ciljem nacionalna nadležna tijela trebaju osigurati da ih društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje obavijesti o svim promjenama unutarnjeg modela ili planovima promjena koje društvo smatra relevantnima.
- 1.27. Nacionalna nadležna tijela trebaju, u vezi s promjenama koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje unosi u svoj model tijekom postupka pretprijave, formulirati stajalište najmanje o sljedećem:
  - (a) upravljanju koje društvo primjenjuje na navedene promjene, uključujući unutarnje odobrenje promjena, unutarnju komunikaciju, dokumentaciju i validaciju promjena;
  - (b) klasifikaciji promjena koje društvo uvodi.

Poglavlje 2.: Promjene modela

Smjernica 5. – Opseg politike promjena modela

- 1.28. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u donošenju politike promjene modela obuhvaća sve relevantne izvore promjene koji mogu utjecati na njegov potrebni solventni kapital, a najmanje promjene:
  - (a) u sustavu upravljanja društvom;
  - (b) u usklađenosti društva sa zahtjevima u vezi s upotrebom unutarnjeg modela;
  - (c) u prikladnosti tehničkih specifikacija unutarnjeg modela društva;
  - (d) u profilu rizičnosti društva.

Smjernica 6. – Definicija veće promjene

- 1.29. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razvija i upotrebljava određeni broj kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja za definiranje veće promjene te primjenjuje li društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje objektivan pristup pri klasifikaciji promjena kao većih.

- 1.30. Iako kvantitativni učinak promjene modela na potrebni solventni kapital ili na pojedinačne sastavnice potrebnog solventnog kapitala može biti jedan od pokazatelja koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje planira upotrebljavati za identifikaciju većih promjena, nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo osigurava uporabu drugih kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja.
- 1.31. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da pokazatelji koje razvija uzimaju u obzir specifičnosti samog društva i njegova unutarnjeg modela.

Smjernica 7. – Kombinacija nekoliko promjena

- 1.32. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje planira ocijeniti učinak svake promjene pojedinačno te kombinirani učinak svih promjena na potrebni solventni kapital ili njegove pojedinačne sastavnice.
- 1.33. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje planira ocijeniti takve učinke s ciljem sprečavanja previda pojedinačnih učinaka koji se međusobno poništavaju ili kombiniranoga učinka višestrukih promjena.

Smjernica 8. – Politika promjene unutarnjeg modela grupe (u skladu s odredbama članka 231. Direktive Solventnost II)

- 1.34. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razvija jedinstvenu politiku promjene modela.
- 1.35. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da politika promjene modela uključuje detaljan popis većih i manjih promjena u vezi s grupom te sa svakim od povezanih društava koja će upotrebljavati unutarnji model grupe za izračun svog potrebnog solventnog kapitala.
- 1.36. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o tome kako društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se svaka promjena koja je veća u pojedinačnom društvu klasificira kao veća promjena unutar politike.

Poglavlje 3.: Test upotrebljivosti

Smjernica 9. – Ocjena usklađenosti

- 1.37. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o usklađenosti društva za osiguranje ili društva za reosiguranje s testom upotrebljivosti, kako je definiran člankom 120. Direktive Solventnost II, posebice barem u odnosu na:
- (a) različite uporabe modela;
  - (b) u kojoj je mjeri model prikladan za djelatnost;
  - (c) način razumijevanja modela;

- (d) način na koji model podržava postupke odlučivanja;
- (e) način na koji je model integriran u sustav upravljanja rizicima.

1.38. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati navedeno stajalište uzimajući u obzir da društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje ne bi trebalo propisati potpun i detaljan popis specifičnih uporaba.

Smjernica 10. – Poticaj za unapređivanje kvalitete unutarnjeg modela

1.39. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se unutarnji model upotrebljava u njegovu sustavu upravljanja rizicima i postupcima odlučivanja na način koji stvara poticaje za unapređivanje kvalitete samog unutarnjeg modela.

Smjernica 11. – Prikladnost za djelatnost

1.40. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave, pri formuliranju stajališta o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da je razina detalja do koje je unutarnji model prikladan za njegovu djelatnost odgovarajuća, razmotriti barem sljedeće čimbenike:

- (a) obuhvaćaju li uporabe unutarnjeg modela u postupku odlučivanja u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje ključne poslovne odluke, uključujući strateške odluke, te sve druge relevantne odluke;
- (b) sustav upravljanja rizicima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje i koliko je isti granularan;
- (c) granularnost potrebnu za postupak odlučivanja društva za osiguranje ili društva za reosiguranje;
- (d) strukturu odlučivanja u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje;
- (e) interne zapise društva za osiguranje ili društva za reosiguranje u vezi s dizajnom ishoda unutarnjeg modela.

Smjernica 12. – Razumijevanje unutarnjeg modela

1.41. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava razumijevanje unutarnjeg modela od strane upravnog, upravljačkog i nadzornog organa i relevantnih korisnika unutarnjeg modela za postupak odlučivanja.

1.42. S ciljem formuliranja stajališta o razumijevanju unutarnjeg modela, nacionalna nadležna tijela trebaju razmotriti opciju obavljanja razgovora s osobama iz upravnih, upravljačkih ili nadzornih organa te osobama koje stvarno vode društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje.

1.43. Nacionalna nadležna tijela trebaju razmotriti i opciju pregleda dokumentacije zapisnika sa sastanaka upravnog odbora ili drugih odgovarajućih organa koji donose odluke kako bi formulirala stajalište o tome koliko je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje spremno za usklađenost sa zahtjevima testa upotrebljivosti.

Smjernica 13. – Potpora postupku odlučivanja

1.44. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava i može dokazati upotrebu unutarnjeg modela u postupku odlučivanja.

Smjernica 14. – Potpora postupku odlučivanja

1.45. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da unutarnje zainteresirane strane društva, a posebno njegovi upravni, upravljački i nadzorni organi, primaju redovite rezultate unutarnjeg modela koji se odnose na relevantne poslovne odluke.

Smjernica 15. – Potpora postupku odlučivanja

1.46. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da je unutarnji model minimalno sposoban mjeriti ekonomski kapital te utvrditi učinak na profil rizičnosti potencijalnih odluka za koje se model upotrebljava.

1.47. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razumijeva učinak koji će takve odluke imati na potrebni solventni kapital.

Smjernica 16. – Učestalost izračuna

1.48. Nacionalna nadležna tijela trebaju, u postupku pretprijave, formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razvija proces nadzora svog profila rizičnosti te o načinu na koji veća promjena profila rizičnosti pokreće ponovni izračun potrebnog solventnog kapitala.

Smjernica 17. – Osobitosti grupe

1.49. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave, u slučaju unutarnjeg modela grupe, formulirati stajalište o načinu na koji će sudjelujuće društvo i povezana društva koja će unutarnji model grupe upotrebljavati za izračun svog solventnog kapitala surađivati kako bi osigurala da je dizajn unutarnjeg modela usklađen s njihovom djelatnošću.

1.50. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o dokazima koje su dostavili sudjelujuće društvo i povezana društva da (će se) u najmanju ruku:

- (b) potrebni solventni kapital pojedinačnih društava računati učestalošću iz članka 102. Direktive Solventnost II te kad god je to potrebno u postupku odlučivanja;
  - (c) mogu predložiti promjene unutarnjeg modela grupe, posebno za sastavnice koje su za njih značajne ili nakon promjene u njihovu profilu rizičnosti i uzimajući u obzir okruženje u kojem društvo posluje; i
  - (d) povezana društva dobro razumiju unutarnji model u njegovim dijelovima koji se odnose na rizike tog društva.
- 1.51. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje će upotrebljavati unutarnji model grupe za izračun svog potrebnog solventnog kapitala osigurava da je dizajn unutarnjeg modela usklađen s njegovom djelatnošću i njegovim sustavom upravljanja rizicima, uključujući proizvodnju ishoda, na razini grupe i na razini povezanoga društva koji su dovoljno granularni da unutarnji model grupe može igrati dovoljnu ulogu u njihovim postupcima odlučivanja.

Poglavlje 4.: Utvrđivanje pretpostavki i mišljenje stručnjaka

Smjernica 18. – Utvrđivanje pretpostavki

- 1.52. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje utvrđuje pretpostavke te osobito upotrebljava mišljenje stručnjaka, uzimajući u obzir značajnost učinka upotrebljavanja pretpostavki u pogledu Smjernica o utvrđivanju pretpostavki i mišljenju stručnjaka.
- 1.53. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ocjenjuje značajnost, uzimajući u obzir i kvalitativne i kvantitativne pokazatelje te uvjete ekstremnih gubitaka.
- 1.54. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje procjenjuje razmatrane pokazatelje.

Smjernica 19. – Upravljanje

- 1.55. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava pri svakom utvrđivanju pretpostavki, a posebice uporabi mišljenja stručnjaka, slijedi validiran i dokumentiran postupak.
- 1.56. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se pretpostavke dosljedno izvode i upotrebljavaju tijekom vremena i u čitavom društvu za osiguranje ili u društvu za reosiguranje te da su prikladne za planiranu uporabu.
- 1.57. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje odobrava pretpostavke na dovoljno

visokim razinama u skladu s njihovim značajem, za najznačajnije pretpostavke uključujući i upravni, upravljački ili nadzorni organ.

Smjernica 20. – Komunikacija i nesigurnost

- 1.58. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se postupcima u vezi s pretpostavkama, a posebice u vezi s uporabom mišljenja stručnjaka pri odabiru tih pretpostavki, posebno pokušavaju smanjiti rizici nesporazuma ili pogrešne komunikacije među različitim ulogama povezanim s takvim pretpostavkama.
- 1.59. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje utvrđuje formalni i dokumentirani postupak razmjene informacija između davatelja i korisnika značajnog mišljenja stručnjaka i pretpostavki koje iz toga proizlaze.
- 1.60. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje čini transparentnom nesigurnost pretpostavki kao i povezanih varijacija konačnih rezultata.

Smjernica 21. – Dokumentacija

- 1.61. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokumentira postupak utvrđivanja pretpostavki, a posebice uporabu mišljenja stručnjaka, tako da je postupak transparentan.
- 1.62. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u dokumentaciju uključuje pretpostavke koje iz toga proizlaze i njihov značaj, uključene stručnjake, njihovu planiranu namjenu te razdoblje važenja.
- 1.63. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uključuje podlogu za mišljenje, uključujući i upotrijebljene informacije, s razinom detalja koja je potrebna kako bi i pretpostavke i proces te kriteriji upotrijebljeni za odabir pretpostavki i isključivanje drugih mogućnosti, bili transparentni.
- 1.64. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da korisnici značajnih pretpostavki prime jasnu i detaljnu pisanu informaciju o navedenim pretpostavkama.

Smjernica 22. – Validacija

- 1.65. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava validaciju postupka odabira pretpostavki i uporabe mišljenja stručnjaka.
- 1.66. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava dokumentiranje postupka i

instrumenata za validaciju pretpostavki, a posebice uporabe mišljenja stručnjaka.

- 1.67. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje prati promjene značajnih pretpostavki nastale zbog novih informacija i analiza te objašnjava navedene promjene kao i odstupanja od ostvarivanja značajnih pretpostavki.
- 1.68. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište mišljenje o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, gdje je to moguće i prikladno, upotrebljava druge instrumente validacije kao što su testiranje otpornosti na stres ili testiranje osjetljivosti.
- 1.69. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje preispituje odabrane pretpostavke, oslanjajući se na unutarnje ili vanjske stručnjake.
- 1.70. Nacionalna nadležna tijela trebaju izraziti mišljenje o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje otkriva nastajanje okolnosti u kojima bi se pretpostavke smatrale lažnima.

Poglavlje 5.: Dosljednost metodologije

Smjernica 23. – Kontrolne točke usklađenosti

- 1.71. Nacionalna nadležna tijela trebaju, u postupku pretprijave, formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava dosljednost između metoda upotrijebljenih za izračun prognoze distribucije vjerojatnosti i metoda upotrijebljenih za vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti.
- 1.72. Nacionalna nadležna tijela osobito trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provjerava dosljednost pri sljedećim koracima izračuna prognoze distribucije vjerojatnosti, u slučaju da su relevantni za razmatrani dio modela:
  - (a) dosljednost prijelaza s vrednovanja imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti na unutarnji model za potrebe izračuna potrebnog solventnog kapitala;
  - (b) dosljednost vrednovanja imovine i obveza u unutarnjem modelu na datum vrednovanja s originalnim vrednovanjem imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti;
  - (c) dosljednost projekcije faktora rizika i njihova učinka na predviđene novčane vrijednosti s najbolje procijenjenim pretpostavkama o tim faktorima rizika upotrijebljenim u vrednovanju imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti;
  - (d) dosljednost ponovnog vrednovanja imovine i obveza na kraju razdoblja s vrednovanjem imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti.

Smjernica 24. – Aspekti dosljednosti

- 1.73. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pri ocjenjivanju dosljednosti uzima u obzir najmanje sljedeće aspekte:
- (a) dosljednost metoda izračuna primijenjenih u vrednovanju imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti te onih iz izračuna prognoze distribucije vjerojatnosti;
  - (b) dosljednost podataka i parametara koji su upotrijebljeni kao ulazni podaci za spomenute izračune;
  - (c) dosljednost pretpostavki na kojima se temelje spomenuti izračuni, posebice pretpostavki o ugovornim mogućnostima i financijskim jamstvima, o budućim postupcima uprave te budućim diskrecijskim naknadama.

Smjernica 25. – Ocjena dosljednosti

- 1.74. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provodi redovite ocjene dosljednosti kao dio svog procesa validacije unutarnjeg modela, u skladu s odredbama članka 124. Direktive Solventnost II.
- 1.75. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provodi ocjene dosljednosti na kvantitativnoj osnovi kad god je to moguće i prikladno.
- 1.76. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u svojoj ocjeni dosljednosti:
- a) utvrđuje i dokumentira sva odstupanja između izračuna prognoze distribucije vjerojatnosti i vrednovanja imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti;
  - b) ocjenjuje učinak odstupanja, pojedinačno i u kombinaciji; i
  - c) jamči da odstupanja ne rezultiraju neusklađenošću između izračuna prognoze distribucije vjerojatnosti i vrednovanja imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti.

Poglavlje 6.: Prognoza distribucije vjerojatnosti

Smjernica 26. – Poznavanje profila rizičnosti

- 1.77. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da je niz događaja prognoze distribucije vjerojatnosti, na kojoj se temelji unutarnji model, iscrpan.

- 1.78. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o postupcima koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uvodi kako bi održalo dovoljno i aktualno znanje o svom profilu rizičnosti.
- 1.79. Nacionalna nadležna tijela osobito trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje nastoji održavati poznavanje pokretača rizika i drugih čimbenika koji objašnjavaju ponašanje varijable na kojoj se temelji prognoza distribucije vjerojatnosti, tako da prognoza distribucije vjerojatnosti može odražavati relevantna obilježja njegovog profila rizičnosti.

Smjernica 27. – Bogatstvo prognoze distribucije vjerojatnosti

- 1.80. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ocjenjuje prikladnost aktuarskih i statističkih tehnika upotrijebljenih u izračunu prognoze distribucije vjerojatnosti te načinu na koji uzima u obzir sposobnost tehnika da uključe znanje o profilu rizičnosti kao važnom kriteriju.
- 1.81. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje odabire tehnike koje generiraju prognozu distribucije vjerojatnosti dovoljno bogatu da obuhvati sva relevantna obilježja njegova profila rizičnosti te osigura potporu postupku odlučivanja.
- 1.82. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište i o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, u okviru te metodološke ocjene, razmatra pouzdanost štetnih kvantila procijenjenih na temelju prognoze distribucije vjerojatnosti.
- 1.83. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da naponi u generiranju bogate prognoze distribucije vjerojatnosti ne umanjuju pouzdanost procjene štetnih kvantila.

Smjernica 28. – Procjena bogatstva prognoze distribucije vjerojatnosti

- 1.84. U postupku pretprijave, kako bi formulirala stajalište u skladu sa smjernicom 28 te radi osiguravanja usklađenog pristupa pretprijavi i promjenama modela, nacionalna nadležna tijela trebaju uzeti u obzir najmanje:
  - (a) profil rizičnosti društva i pitanje u kojoj se mjeri on odražava u prognozi distribucije vjerojatnosti;
  - (b) trenutačni napredak aktuarske znanosti i opće prihvaćene tržišne prakse;
  - (c) u pogledu razine bogatstva prognoze distribucije vjerojatnosti, sve mjere koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje poduzima kako bi osiguralo usklađenost s testom unutaršnjeg modela i svakim od standarda iz članaka od 120. do 126. Direktive Solventnost II;
  - (d) u posebnim rizicima koji se razmatraju, način na koji su odabrane tehnike i izračunate prognoze distribucije vjerojatnosti u društvu za osiguranje ili

društvu za reosiguranje u interakciji s drugim rizicima unutar unutarnjeg modela što se tiče razine bogatstva prognoze distribucije vjerojatnosti;

- (e) prirodu, opseg i složenost razmatranih rizika, kao što je navedeno u članku 29. stavku 3. Direktive Solventnost II.

Smjernica 29. – Obogaćivanje prognoze distribucije vjerojatnosti

- 1.85. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se u prognozu distribucije vjerojatnosti ne unose neutemeljena obogaćivanja koja ne odražavaju originalno znanje o profilu rizičnosti (vidjeti smjernicu 26.).
- 1.86. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o tome koliko je metodologija koju primjenjuje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje radi obogaćivanja prognoze distribucije vjerojatnosti usklađena sa standardima statističke kvalitete kada je riječ o metodama, pretpostavkama i podacima. Kada navedene tehnike uključuju uporabu stručnog mišljenja, trebalo bi primjenjivati relevantne smjernice o utvrđivanju pretpostavki i stručnom mišljenju.

Poglavlje 7.: Kalibracija – aproksimacije (upotrebljavanje približnih vrijednosti)

Smjernica 30. – Poznavanje aproksimacija

- 1.87. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokazuje detaljno razumijevanje aproksimacija dopuštenih prema članku 122. stavku 3. Direktive Solventnost II koje provodi.
- 1.88. Nacionalna nadležna tijela trebaju posebno formulirati stajalište o načinu na koji društvo najmanje:
  - (a) uzima u obzir pogrešku koja se aproksimacijama uvodi u potrebni solventni kapital;
  - (b) pokazuje kako aproksimacije koje vrši neće dovesti do potrebnog solventnog kapitala koji je značajno podcijenjen u odnosu na rezultate izračuna s referentnom mjerom rizika kako bi se ugovarateljima osiguranja osigurala razina zaštite koja odgovara onoj iz članka 101. stavka 3. Direktive Solventnost II;
  - (c) preispituje i obrazlaže stabilnost ishoda aproksimacija u određenom vremenu te u uvjetima ekstremnih gubitaka, u skladu sa svojim profilom rizičnosti.
- 1.89. Nacionalna nadležna tijela trebaju društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje jasno dati na znanje kako značajna nesigurnost oko aproksimacija radi ponovnog kalibriranja potrebnog solventnog kapitala nije dopuštena ako navedena nesigurnost vodi do podcjenjivanja potrebnog solventnog kapitala.

Smjernica 31. – Referentna mjera rizika kao privremeni rezultat

1.90. Kada društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje može izvesti referentnu mjeru rizika kao privremeni rezultat postupka izračuna ekonomskog kapitala, nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo može dokazati da navedeni rezultat na odgovarajući način odražava njegov profil rizičnosti tijekom sljedeće godine.

Smjernica 32. – Uporaba druge temeljne varijable

1.91. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, ako za izračun potrebnog solventnog kapitala upotrebljava varijaciju temeljne varijable različitu od osnovnih vlastitih sredstava, dokazuje sljedeće:

- (a) ili da razlika između osnovnih vlastitih sredstava i temeljne varijable nije značajna u trenutku $t = 0$ niti u bilo kojoj predvidivoj situaciji do i uključujući $t = 1$; ili
- (b) u slučaju da je ova razlika značajna, da ne može postojati njezina znatna varijacija u sljedećem razdoblju, posebno u uvjetima ekstremnog gubitka, prema profilu rizičnosti društva.

1.92. Ako za izvođenje vrijednosti osnovnih vlastitih sredstava upotrebljava varijaciju temeljne varijable različitu od osnovnih vlastitih sredstava, nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokazuje kako:

- (a) je sposobno pomiriti razlike između osnovnih vlastitih sredstava i temeljne varijable u trenutku $t = 0$;
- (b) razumije razliku između osnovnih vlastitih sredstava i temeljne varijable u svakoj situaciji do i uključujući $t = 1$.

1.93. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji bilanca za potrebe solventnosti koju upotrebljava društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje društvu omogućuje utvrđivanje iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava raspoloživih za pokrivanje potrebnog solventnog kapitala, bez obzira na metodu upotrijebljenu za izračun potrebnog solventnog kapitala.

Smjernica 33. – Uporaba zatvorene analitičke formule

1.94. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, kada za ponovnu kalibraciju svog kapitalnog zahtjeva iz unutarnje mjere rizika u referentnu upotrebljava zatvorene analitičke formule, pokazuje kako su pretpostavke na kojima se formule temelje realistične te važeće u uvjetima ekstremnih gubitaka, prema profilu rizičnosti društva za osiguranje ili društva za reosiguranje.

Smjernica 34. – Postupci uprave

- 1.95. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, ako u odabiru svog unutarnjeg modela odabere vremensko razdoblje dulje od jedne godine, uzima u obzir postupke uprave u kontekstu izračuna potrebnog solventnog kapitala te osigurava da se takvi postupci uprave oblikuju na realan i razuman način te utječu na bilancu za potrebe solventnosti između $t = 0$ i $t = 1$.
- 1.96. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da opća načela vrednovanja imovine i obveza važe u trenutku $t = 1$ pri uzimanju u obzir učinaka postupaka uprave na bilancu za potrebe solventnosti u smislu ove smjernice.

Smjernica 35. – Višestruke aproksimacije

- 1.97. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, ako mora napraviti nekoliko aproksimacija, ocjenjuje dolazi li do interakcija među navedenim aproksimacijama koje treba izričito uzeti u obzir.

Poglavlje 8.: Raspodjela dobiti i gubitka

Smjernica 36. – Definicija dobiti i gubitka

- 1.98. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dobit i gubitak smatra promjenama u relevantnom razdoblju u:
- (a) osnovnim vlastitim sredstvima; ili
  - (b) drugim novčanim iznosima upotrijebljenima u unutarnjem modelu za utvrđivanje promjena u osnovnim vlastitim sredstvima, kao što je stvarna promjena ekonomskih izvora kapitala.
- 1.99. U tu svrhu raspodjela dobiti i gubitka treba isključiti kretanja koja su rezultat povećavanja dopunskih vlastitih sredstava, isplati ili otkupu tih sredstava i distribuciji vlastitih sredstava. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u ovom kontekstu smatra ekonomske izvore kapitala viškom imovine u odnosu na tehničke pričuve i druge obveze koje se ne smatraju kapitalom u ekonomskom smislu.
- 1.100. Kada društvo u svom unutarnjem modelu upotrebljava varijablu koja ne podrazumijeva vlastita osnovna sredstva, nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje navedenu varijablu upotrebljava za potrebe raspodjele dobiti i gubitka.
- 1.101. Nacionalna nadležna tijela trebaju formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje putem raspodjele dobiti i gubitka utvrđuje u kakvom su odnosu promjene pokretača rizika i kretanje varijable na kojoj se temelji prognoza distribucije vjerojatnosti.

Smjernica 37. – Primjena raspodjele dobiti i gubitka

1.102. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da je raspodjela dobiti i gubitka u skladu s planiranim primjenama raspodjele dobiti i gubitka u testu upotrebljivosti te u postupku validacije.

Smjernica 38. – Primjena raspodjele dobiti i gubitka i validacija

1.103. Nacionalna nadležna tijela trebaju u postupku pretprijave formulirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da se informacije o rezultatima koje je model dao u prošlosti dobivene iz primjene raspodjele dobiti i gubitka uključuju u redoviti ciklus validacije društva.

Poglavlje 9.: Validacija

Smjernica 39. – Politika validacije i izvješće o validaciji

1.104. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje jamči da politika validacije koju uspostavlja navodi, u najmanju ruku:

- (a) postupke, metode i instrumente koje upotrebljava za validaciju unutarnjeg modela i njihove svrhe;
- (b) učestalost redovite validacije svakog dijela unutarnjeg modela i okolnosti koje potiču dodatnu validaciju;
- (c) osobe odgovorne za svaki zadatak validacije;
- (d) postupak koji treba slijediti u slučaju da postupak validacije modela utvrdi probleme s pouzdanošću unutarnjeg modela te postupak odlučivanja za rješavanje tih problema.

1.105. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokumentira u izvješću o validaciji rezultate validacije kao i dobivene zaključke te posljedice koje proizlaze iz analize validacije.

1.106. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uključuje u to izvješće upućivanje na skupove podataka za validaciju navedene u smjernici 52., kao i odobrenje od strane glavnih sudionika postupka.

Smjernica 40. – Opseg i svrha postupka validacije

1.107. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, kod određivanja svrhe i opsega validacije, izričito navodi određenu svrhu validacije za svaki dio unutarnjeg modela.

- 1.108. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje obuhvaća kako kvalitativne, tako i kvantitativne aspekte unutarnjeg modela unutar opsega validacije.
- 1.109. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje prilikom razmatranja opsega validacije, osim razmatranja validacije različitih dijelova unutarnjeg modela, razmatra validaciju u cijelosti, a posebno primjerenost izračunate prognoze distribucije vjerojatnosti kako bi osigurala da razina regulatornog kapitala ne bude značajno pogrešno prikazana.

Smjernica 41. – Značajnost

- 1.110. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razmatra značajnost dijela unutarnjeg modela nad kojim se provodi validacija, i to ne samog po sebi nego i u kombinaciji, ondje gdje se značajnost primjenjuje pri odlučivanju intenziteta aktivnosti validacije.
- 1.111. Kada društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ne provodi validaciju određenih pojedinih dijelova unutarnjeg modela s visokom razinom preciznosti jer im nedostaje značajnost, nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pri odlučivanju o načinu njihove primjerene validacije ipak uzima u obzir da bi u kombinaciji ti dijelovi mogli biti značajni.
- 1.112. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo uzima u obzir testiranje osjetljivosti kada određuje značajnost u kontekstu validacije.

Smjernica 42. – Kvaliteta postupka vrednovanja

- 1.113. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje utvrđuje sva poznata ograničenja u aktualnom postupku validacije.
- 1.114. Kada postoje ograničenja za validaciju dijelova obuhvaćenih postupkom validacije, nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji je način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje svjesno njih te kako dokumentira ta ograničenja.
- 1.115. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da procjena kvalitete postupka validacije izričito navodi okolnosti pod kojima je validacija nedjelotvorna.

Smjernica 43. – Upravljanje postupkom validacije

- 1.116. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o upravljanju koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uspostavlja u vezi s priopćivanjem rezultata validacije koju provodi.

- 1.117. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izrađuje i interno priopćuje cjelokupno mišljenje temeljeno na nalazima postupka validacije.
- 1.118. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje primjenjuje prethodno definirane kriterije kako bi se utvrdilo je li rezultate validacije ili njihov dio potrebno proslijediti na višu razinu unutar samog društva.
- 1.119. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome određuje li društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pod kojim uvjetima treba prosljeđivati na višu razinu rezultate postupka validacije te na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izričito definira i uspostavlja proceduru prosljeđivanja na višu razinu kako bi se zadržao neovisnost postupka validacije.
- 1.120. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji politika validacije koju uspostavlja društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje određuje kako se iznose rezultati različitih instrumenata validacije, kako za redovitu validaciju, tako i za dodatnu validaciju potaknutu specifičnim okolnostima, te kako se ti rezultati upotrebljavaju ako testovi pokažu da unutarnji model ne djeluje kako se očekivalo.

Smjernica 44. – Uloge u postupku validacije

- 1.121. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, ako u određenim zadacima u postupku validacije sudjeluju strane koje nemaju funkciju upravljanja rizicima, osigurava da funkcija upravljanja rizicima ispunjava svoju cjelokupnu odgovornost kako je navedeno u članku 44. Direktive Solventnost II, uključujući odgovornost da osigura izvršenje različitih zadataka u sklopu postupka validacije.
- 1.122. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje formalno objašnjava ulogu svake strane u definiranom postupku validacije.
- 1.123. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome pokriva li društvo, u politici vrednovanja koju uspostavlja, raspodjelu zadataka cjelokupnog postupka validacije.

Smjernica 45. – Neovisnost postupka validacije

- 1.124. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji funkcija upravljanja rizicima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje, radi osiguravanja objektivnog preispitivanja unutarnjeg modela, osigurava da postupak validacije bude proveden neovisno od razvijanja i rada modela te da zadaci postavljeni u politici validacije koju ono uspostavlja ostvaruju i održavaju neovisnost postupka validacije.
- 1.125. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, kada odlučuje o stranama koje pridonose zadacima povezanim s postupkom validacije, uzima u obzir prirodu,

opseg i složenost rizika s kojima se društvo suočava, funkcije i vještine ljudi koje treba uključiti, unutarnju organizaciju društva i njegov sustav upravljanja.

Smjernica 46. – Specifičnosti unutarnjih modela grupe

1.126. U postupku pretprijave za unutarnji model grupe nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razmatra validaciju unutarnjeg modela u kontekstu izračuna kako konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe tako i potrebnog solventnog kapitala povezanih društava koji će se izračunati po unutarnjem modelu grupe te o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izričito prezentira to razmatranje u politici validacije koju uspostavlja za unutarnji model grupe.

1.127. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome kako sudjelujuće društvo i povezana društva, za koja će se unutarnjim modelom izračunati potrebni solventni kapital, uspostavljaju jedinstvenu politiku validacije koja će pokrivati postupak validacije kako na razini grupe tako i na pojedinačnoj razini.

Smjernica 47. – Ukupnost instrumenata

1.128. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje jamči da su kvalitativni ili kvantitativni instrumenti validacije koje upotrebljava prikladni i pouzdani za validaciju unutarnjeg modela za internu uporabu internog modela kao i za izračun potrebnog solventnog kapitala.

1.129. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje shvaća instrumente za validaciju koje upotrebljava i kako prepoznaje da različiti instrumenti imaju različita svojstva i ograničenja.

1.130. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome uzima li društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u obzir koji su instrumenti za validaciju ili njihova kombinacija najprikladniji za ostvarivanje svrhe i opsega validacije određenih u politici validacije koju društvo uspostavlja.

1.131. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provodi postupak odabira odgovarajućeg skupa instrumenata za validaciju kako bi osiguralo valjan postupak validacije. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokumentira taj postupak te uzima li u obzir barem sljedeća obilježja pri odabiru instrumenata za validaciju:

- (a) razinu složenosti: instrumenti za validaciju koji se kreću u rasponu od pojednostavljenih tehnika do sofisticiranih metoda;
- (b) prirodu: instrumenti za validaciju koji mogu biti kvalitativni, kvantitativni ili kombinacija tih vrsta;
- (c) potrebno znanje: raspon znanja koji se traži od osoba koje provode validaciju;

- (d) neovisnost: razina neovisnosti koju treba imati osoba koja provodi validaciju;
- (e) potrebne informacije: potencijalna ograničenja u količini ili vrsti informacija dostupnih za vanjsku validaciju u odnosu na unutarnju;
- (f) ciklus validacije: instrumenti za validaciju važni za pokrivanje svih glavnih pretpostavki koje nastaju u različitim fazama unutarnjeg modela, od razvoja, provedbe pa do djelovanja.

Smjernica 48. – Testiranja otpornosti na stres i analize scenarija

1.132. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje upotrebljava testiranja otpornosti na stres i analize scenarija kao dio validacije unutarnjeg modela.

1.133. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište osobito o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje jamči da testiranja otpornosti na stres i analize scenarija koje upotrebljava pokrivaju relevantne rizike te da ih prati tijekom vremena.

Smjernica 49. – Primjena instrumenata

1.134. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje može objasniti nad kojim se dijelovima unutarnjeg modela provodi validacija sa svakim od instrumenata za validaciju te zašto su ti instrumenti za vrednovanje prikladni za pojedinu svrhu, opisujući u najmanju ruku:

- (a) značajnost dijela modela koji se vrednuje;
- (b) razinu na kojoj će se instrument primjenjivati, od pojedinačnih rizika, blokova za modeliranje, portfelja, poslovnih jedinica do skupnih rezultata;
- (c) svrhu tog zadatka validacije;
- (d) očekivani ishod validacije.

Smjernica 50. – Skupovi podataka za validaciju

1.135. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da mu odabrani podaci i mišljenja stručnjaka upotrijebljeni u postupku validacije omogućuju da djelotvorno provede validaciju unutarnjeg modela u širokom rasponu okolnosti koje su se dogodile u prošlosti ili bi se mogle dogoditi u budućnosti.

Poglavlje 10.: Dokumentacija

Smjernica 51. – Postupci kontrole

- 1.136. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje jamči da se dokumentacija unutarnjeg modela ažurira i redovito pregledava.
- 1.137. Nacionalna nadležna tijela trebaju posebno formirati stajalište o tome kako društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje primjenjuje u najmanju ruku:
- (a) djelotvoran postupak kontrole dokumentacije unutarnjeg modela;
  - (b) postupke kontrole verzija za dokumentaciju unutarnjeg modela;
  - (c) jasni referentni sustav dokumentacije unutarnjeg modela koji treba upotrebljavati u popisu dokumentacije.

Smjernica 52. – Dokumentacija metodologija

- 1.138. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izrađuje dovoljno detaljnu dokumentaciju za dokazivanje opsežnog razumijevanja metodologija i tehnika upotrijebljenih u unutarnjem modelu, uključujući u najmanju ruku:
- (a) temeljne pretpostavke;
  - (b) primjenjivost takvih pretpostavki s obzirom na profil rizičnosti društva;
  - (c) sve nedostatke metodologija ili tehnike.
- 1.139. To treba vrijediti i u slučaju da je metodologiju ili bilo koju drugu tehniku koju društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje upotrebljava u unutarnjem modelu dokumentirala vanjska strana.
- 1.140. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje prilikom dokumentiranja teorije, pretpostavki te matematičkih i empirijskih podloga na kojima se temelji bilo koja metodologija primijenjena u unutarnjem modelu, u skladu s člankom 125. stavkom 3. Direktive Solventnost II, uključuje značajne faze razvoja metodologije, ako je dostupna, kao i druge metodologije koje su uzete u obzir, ali koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje nakon toga nije upotrijebilo.

Smjernica 53. – Okolnosti pod kojima unutarnji model nije djelotvoran

- 1.141. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje uključuje u svoju dokumentaciju sažetak svih značajnih nedostataka unutarnjeg modela, objedinjenih u jedinstvenom dokumentu, koji sadrži barem sljedeće aspekte:
- (a) rizike koje unutarnji model ne pokriva;

- (b) ograničenja u modeliranju rizika primijenjenog u unutarnjem modelu;
- (c) prirodu, stupanj i izvore nesigurnosti povezane s rezultatima unutarnjeg modela, uključujući osjetljivost rezultata za ključne pretpostavke na kojima se temelji unutarnji model;
- (d) nedostatke u podacima upotrijebljenima u unutarnjem modelu te nedostatak podataka za izračun unutarnjeg modela;
- (e) rizike koji proizlaze iz uporabe vanjskih modela i vanjskih podataka u unutarnjem modelu;
- (f) ograničenja informacijske tehnologije upotrijebljene u unutarnjem modelu;
- (g) ograničenja u upravljanju unutarnjim modelom, i
- (h) posao obavljen kako bi se utvrdili ti nedostaci te sve planove za poboljšanje modela.

Smjernica 54. – Prikadnost za primatelje

1.142. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razmatra izradu dokumentacije unutarnjeg modela koja za unutarnji model sadrži više od jedne razine dokumentacije proporcionalne različitim primjenama i ciljanoj publici.

Smjernica 55. – Upute za uporabu ili opisi postupaka

1.143. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome kako u sklopu dokumentacije unutarnjeg modela društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje stavlja na raspolaganje upute za uporabu ili opise postupaka za primjenu unutarnjeg modela koji trebaju biti dovoljno detaljni kako bi omogućili da neovisna stručna treća strana primjenjuje i upravlja unutarnjim modelom.

Smjernica 56. – Dokumentacija ishoda modela

1.144. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokumentira i pohranjuje, ne nužno u jednom dokumentu, ishode modela koji su važni za zadovoljavanje zahtjeva iz članka 120. Direktive Solventnost II.

Smjernica 57. – Softver i platforme za modeliranje

1.145. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo u svojoj dokumentaciji nudi informacije o softveru, platformama za modeliranje i hardverskim sustavima upotrijebljenima u unutarnjem modelu.

1.146. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo, kada primjenjuje softver, platforme za modeliranje i hardverske sustave, pruža u dokumentaciji dovoljno informacija kako bi moglo ocijeniti i

opravdati njihovu uporabu te omogućiti nadležnim nacionalnim tijelima da procijene njihovu primjerenost.

Poglavlje 11.: Vanjski modeli i podaci

Smjernica 58. – Vanjski podaci

- 1.147. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, s obzirom na prirodu vanjskih podataka, dokazuje odgovarajuću razinu razumijevanja specifičnosti vanjskih podataka upotrijebljenih u unutarnjem modelu uključujući bilo kakvu značajnu preobrazbu, ponovno rangiranje, sezonalnost i sve druge obrade svojstvene vanjskim podacima.
- 1.148. Nacionalna nadležna tijela trebaju posebno formirati stajalište o tome kako društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u najmanju ruku:
- (a) razumijeva svojstva i ograničenja ili druga obilježja vanjskih podataka;
  - (b) razvija postupke za utvrđivanje vanjskih podataka koji nedostaju i drugih ograničenja;
  - (c) razumijeva aproksimacije i obrade poduzete za nepouzdanu vanjsku podatke ili one koji nedostaju;
  - (d) razvija postupke za provođenje pravodobnih provjera dosljednosti, uključujući usporedbe s drugim relevantnim izvorima ukoliko su podaci dostupni u dovoljnoj mjeri.

Smjernica 59. – Razumijevanje vanjskog modela

- 1.149. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokazuje da sve strane koje sudjeluju u uporabi vanjskog modela dovoljno dobro razumiju za njih relevantne dijelove vanjskog modela, uključujući pretpostavke te tehničke i operativne aspekte.
- 1.150. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili reosiguranje obraća posebnu pozornost na one aspekte vanjskog modela koji su važniji za njegov profil rizičnosti.

Smjernica 60. – Preispitivanje odabira vanjskog modela i podataka

- 1.151. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje redovito preispituje svoje obrazloženje za odabir određenog vanjskog modela ili skupa vanjskih podataka.
- 1.152. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome oslanja li se društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje prekomjerno na jednog pružatelja te kako društvo planira ublažiti učinak propusta pružatelja.

1.153. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje obraća pozornost na svako ažuriranje vanjskog modela ili podataka koji omogućuju društvu da bolje procijeni svoje rizike.

Smjernica 61. – Integracija unutar okvira unutarnjeg modela

1.154. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokazuje da je koncept ugradnje vanjskog modela u okvir unutarnjeg modela primjeren, uključujući tehnike, podatke, parametre, pretpostavke koje je društvo odabralo te ishod ili ishode vanjskog modela.

Smjernica 62. – Validacija

1.155. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provodi vlastitu validaciju značajnih pretpostavki vanjskog modela koje su relevantne za njegov profil rizičnosti kao i postupaka za ugradnju vanjskog modela i podataka u svoje vlastite postupke i unutarnji model.

1.156. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje procjenjuje primjerenost odabira ili neodabira obilježja ili opcija dostupnih za vanjski model.

1.157. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje razmatra u sklopu svoje vlastite validacije prikladne informacije te osobito analizu koju je proveo ponuditelj ili treća strana te kako pritom društvo za osiguranje ili reosiguranje osigurava, u najmanju ruku:

- (a) da nije ugrožena neovisnost postupka validacije od razvoja i primjene unutarnjeg modela;
- (b) dosljednost s postupkom validacije koji određuje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, koja je jasno izložena u politici validacije;
- (c) da je uzeto u obzir svako implicitno ili eksplicitno odstupanje u analizi koju je proveo ponuditelj ili treća strana.

Smjernica 63. – Dokumentacija

1.158. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dokazuje da dokumentiranje vanjskih modela i podataka udovoljava dokumentacijskim standardima.

1.159. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izrađuje dokumentaciju najmanje o sljedećem:

- (a) aspektima vanjskog modela i vanjskih podataka koji su relevantni za njegov profil rizičnosti;
- (b) integraciji vanjskog modela ili vanjskih podataka unutar vlastitih postupaka i unutarnjeg modela;
- (c) integraciji podataka, osobito ulaznih za vanjski model ili izlaznih iz vanjskog modela unutar vlastitih postupaka i unutarnjeg modela;
- (d) vanjskim podacima upotrijebljenim u unutarnjem modelu, kao i njihovu izvoru i namjeni.

1.160. Ako kao dio svoje vlastite dokumentacije društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koristi dokumentaciju koju su izradili ponuditelji i pružatelji usluga, nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje jamči da njegova sposobnost da ispuni dokumentacijske standarde nije ugrožena.

Smjernica 64. – Odnos nacionalnih nadležnih tijela s ponuditeljima vanjskih modela

1.161. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome na koji se način društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pridržava svoje odgovornosti za izvršenje obveza u vezi sa svojim unutarnjim modelom te odgovornosti za ulogu vanjskog modela ili podataka u unutarnjem modelu ili bilo kojih drugih zahtjeva.

1.162. Nacionalna nadležna tijela trebaju društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje jasno dati na znanje da svaki kontakt između nacionalnih nadležnih tijela i ponuditelja vanjskog modela, kojim se kontrole nacionalnih nadležnih tijela obavješćuju o takvu modelu, ne izuzima društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje od dokazivanja da vanjski model ispunjava zahtjeve unutarnjeg modela.

1.163. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o uporabi vanjskog modela u cijelosti za svaki pojedinačni postupak pretprijave.

1.164. Nacionalna nadležna tijela trebaju društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje jasno dati na znanje da će odbiti svaku prijavu za uporabu vanjskog modela ako društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ne ponudi specifične informacije koje su potrebne kako bi nacionalna nadležna tijela izvršila procjenu prijave.

Smjernica 65. – Uloga pružatelja usluga pri uporabi vanjskih modela i podataka

1.165. U postupku pretprijave nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome primjenjuje li društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje sporazum o izdvajanju poslova kada odabere da neće izravno provoditi vanjski model.

1.166. Slično tome, nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome opunomoćuje li društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje pružatelja

usluga na osnovi sporazuma o izdvajanju poslova da obavlja neke zadatke vezane za vanjske podatke.

- 1.167. Nacionalna nadležna tijela trebaju društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje jasno dati na znanje da ne smije smatrati da su takvi sporazumi o izdvajanju poslova opravdanje za izuzeće od dokazivanja da unutarnji modeli ispunjavaju uvjete.
- 1.168. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje osigurava da svaki sporazum o izdvajanju poslova koji se odnosi na funkcioniranje unutarnjeg modela ili na izvođenje zadataka povezanih s vanjskim podacima, primjenom zahtjeva navedenih u članku 49. Direktive Solventnost II, definira dužnosti strana.
- 1.169. Nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o načinu na koji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, neovisno o tome koja strana u stvarnosti izvršava zadatke povezane s pruženom uslugom, zadržava ukupnu odgovornost.

Poglavlje 12.: Rad kolegija tijekom postupka pretprijave za unutarnje modele za grupe

Smjernica 66. – Odlučivanje o opsegu unutarnjeg modela tijekom postupka pretprijave za unutarnje modele za grupe

- 1.170. Tijekom postupka pretprijave za unutarnji model za grupu, prilikom odlučivanja o primjerenosti opsega unutarnjeg modela, tijelo nadležno za nadzor grupe, ostala uključena nacionalna nadležna tijela te ostala nacionalna nadležna tijela koja odredi kolegij trebaju barem razmotriti:
- (a) važnost povezanih društava unutar grupe u odnosu na profil rizičnosti grupe;
  - (b) profil rizičnosti povezanih društava unutar grupe u usporedbi s ukupnim profilom rizičnosti grupe;
  - (c) ako je primjenjiv, prijelazni plan grupe za proširenje opsega modela u kasnijoj fazi te vremenski okvir za to;
  - (d) primjerenost standardne formule ili drugog unutarnjeg modela u postupku pretprijave koji će se upotrijebiti za izračun potrebnog solventnog kapitala svakog povezanog društva za osiguranje ili društva za reosiguranje uključenoga u opseg unutarnjeg modela i;
  - (e) primjerenost standardne formule ili drugog unutarnjeg modela u postupku pretprijave koji će se upotrijebiti za izračun potrebnog solventnog kapitala svakog povezanog društva za osiguranje ili društva za reosiguranje unutar grupe koje nije uključeno u opseg unutarnjeg modela za grupu.

1.171. U formiranju stajališta o primjerenosti isključivanja povezanih društava unutar grupe iz opsega unutarnjeg modela tijelo nadležno za nadzor grupe i ostala uključena nacionalna nadležna tijela trebaju procijeniti bi li isključenje društava moglo dovesti do:

- (a) nepravilne raspodjele vlastitih sredstava na temelju potrebnog solventnog kapitala pojedinačnog društva umjesto na temelju njegova doprinosa profilu rizičnosti grupe;
- (b) nedosljednosti koje proizlaze iz uporabe unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala grupe te uporabe standardne formule ili drugačijeg internog modela u postupku pretprijave bilo kojeg povezanog društva unutar grupe za izračun njegova potrebnog solventnog kapitala;
- (c) slabosti u upravljanju rizicima grupe i povezanih društava unutar grupe koje su rezultat ograničenog opsega unutarnjeg modela;
- (d) neodgovarajući potrebni solventni kapital grupe u odnosu na profil rizičnosti grupe.

Smjernica 67. – Zadaci tijela nadležnog za nadzor grupe i ostalih nacionalnih nadležnih tijela koja su uključena i sudjeluju u postupku pretprijave za unutarnje modele za grupe

1.172. Tijekom postupka pretprijave za unutarnji model za grupu tijelo nadležno za nadzor grupe i ostala uključena nacionalna nadležna tijela trebaju se usuglasiti oko najdjelotvornije i najproduktivnije raspodjele zadataka između različitih uključenih nacionalnih nadležnih tijela.

1.173. Tijelo nadležno za nadzor grupe u dogovoru s ostalim uključenim nacionalnim nadležnim tijelima treba zabilježiti dogovorenu raspodjelu zadataka te uspostaviti plan rada i pravila komunikacije koja ona trebaju slijediti.

1.174. U slučaju unutarnjeg modela grupe prema članku 231. tijelo nadležno za nadzor grupe i druga predmetna nacionalna nadležna tijela trebaju razmotriti uključivanje u plan rada posebnih odredbi koje definiraju raspodjelu zadataka i pravila komunikacije među njima.

1.175. Prema potrebi, tijelo nadležno za nadzor grupe treba u dogovoru s ostalim uključenim nacionalnim nadležnim tijelima ažurirati plan rada.

1.176. Tijelo nadležno za nadzor grupe treba osigurati da plan rada pokriva vremenski rok, glavne korake i očekivane rezultate postupka pretprijave.

1.177. Tijelo nadležno za nadzor grupe treba osigurati da plan rada, u najmanju ruku:

- (a) utvrđuje kada i kako konzultirati i uključiti u postupak pretprijave ostala uključena nacionalna nadležna tijela;
- (b) utvrđuje kada i kako omogućiti ostalim nacionalnim nadležnim tijelima unutar kolegija nadzornih tijela da sudjeluju u postupku pretprijave, imajući na umu da će njihovo sudjelovanje biti ograničeno na prepoznavanje i sprečavanje okolnosti u kojima bi isključenje dijela

poslovanja iz opsega unutarnjeg modela moglo dovesti do značajnog podcjenjivanja rizika grupe ili u kojima bi se unutarnji model mogao sukobiti s drugim unutarnjim modelom u postupku pretprijave koji će se upotrijebiti za izračun potrebnog solventnog kapitala bilo kojeg društva za osiguranje ili društva za reosiguranje u grupi;

- (c) utvrđuje prioritete za procjenu, uzimajući u obzir opseg unutarnjeg modela, specifičnosti svakog povezanog društva unutar grupe, profil rizičnosti grupe i povezanih društava unutar grupe te dostupne i relevantne informacije o unutarnjem modelu.

1.178. Kad god uključeno nacionalno nadležno tijelo utvrdi bitan razlog za zabrinutost u pogledu postupka pretprijave, treba što je prije moguće podijeliti svoju zabrinutost s tijelom nadležnim za nadzor grupe te ostalim uključenim nadležnim nacionalnim tijelima.

Smjernica 68. – Zajednički neposredni nadzori provedeni tijekom postupka pretprijave za unutarnje modele za grupe

1.179. Tijekom postupka pretprijave za unutarnji model za grupu tijelo nadležno za nadzor grupe i ostala uključena nacionalna nadležna tijela trebaju predložiti i raspraviti kada i kako organizirati zajedničke neposredne nadzore radi provjere svake informacije koja se tiče postupka pretprijave, a s ciljem osiguranja djelotvornosti tog postupka.

1.180. Nacionalna nadležna tijela koja predlažu zajednički neposredni nadzor trebaju o tome obavijestiti tijelo nadležno za nadzor grupe navodeći opseg i svrhu tog nadzora te uzimajući u obzir ciljeve zajedničkog neposrednog nadzora u odnosu na postupak pretprijave koje su odredila uključena nacionalna nadležna tijela.

1.181. Tijelo nadležno za nadzor grupe treba tada obavijestiti ostala nacionalna nadležna tijela uključena u postupak pretprijave, EIOPA-u te, kada je to potrebno, ostala nacionalna nadležna tijela unutar kolegija, nacionalna nadležna tijela odgovorna za nadzor važnih podružnica, kao što je navedeno u članku 248. stavku 3. Direktive Solventnost II, te nacionalna nadležna tijela odgovorna za nadzor ostalih podružnica.

1.182. Nakon što se utvrde nacionalna nadležna tijela koja sudjeluju u zajedničkom neposrednom nadzoru, ona trebaju raspraviti i usuglasiti se o krajnjem opsegu, svrsi, strukturi i raspodjeli zadataka nadzora.

1.183. Nacionalno nadležno tijelo koje organizira neposredni nadzor, a nije tijelo nadležno za nadzor grupe, treba tijelu nadležnom za nadzor grupe dostaviti relevantnu dokumentaciju.

1.184. Tijelo nadležno za nadzor grupe treba staviti na raspolaganje relevantnu dokumentaciju nacionalnim nadležnim tijelima uključenima u postupak pretprijave, ostalim nacionalnim nadležnim tijelima koja sudjeluju u zajedničkom neposrednom nadzoru i EIOPA-i. Tijelo nadležno za nadzor grupe treba ostalim članovima kolegija i sudionicima dostaviti popis zaprimljene

relevantne dokumentacije te im na poseban zahtjev dostaviti relevantnu dokumentaciju.

- 1.185. Na temelju izvješća u kojemu su navedeni glavni nalazi zajedničkog neposrednog nadzora nacionalno nadležno tijelo koje organizira neposredni nadzor treba raspraviti s uključenim nacionalnim nadležnim tijelima o rezultatima zajedničkog izravnog nadzora te o mjerama koje treba poduzeti.
- 1.186. Nadzornik grupe treba obavijestiti ostale članove kolegija o rezultatu i mjerama u sklopu dogovorene komunikacije unutar kolegija.

Smjernica 69. – Posredni nadzor unutarnjih modela tijekom postupka pretprijave za unutarnje modele za grupe

- 1.187. Tijekom postupka pretprijave za unutarnji model za grupu uključena nacionalna nadležna tijela trebaju razmjenjivati glavne nalaze i raspravljati o glavnim nalazima svojih posrednih nadzora s tijelom nadležnim za nadzor grupe i ostalim uključenim nacionalnim nadležnim tijelima.
- 1.188. Uključena nacionalna nadležna tijela trebaju podijeliti pristup koji primjenjuju u provjeri elemenata unutarnjeg modela s tijelom nadležnim za nadzor grupe i ostalim uključenim nacionalnim nadležnim tijelima.
- 1.189. Ako nakon te razmjene uključena nacionalna nadležna tijela utvrde znatne razlike u primijenjenim pristupima, trebaju raspraviti i dogovoriti postupak kako bi razvili dosljedne pristupe, kada smatraju da je primjereno takvo usklađivanje.
- 1.190. Kada to smatraju potrebnim, uključena nacionalna nadležna tijela trebaju razmotriti razmjenu instrumenata i tehnika koje rabe za provjeru elemenata unutarnjeg modela s ostalim uključenim nacionalnim nadležnim tijelima.

Smjernica 70. – Sudjelovanje nacionalnih nadležnih tijela trećih zemalja tijekom postupka pretprijave za unutarnje modele za grupe

- 1.191. Tijekom postupka pretprijave za unutarnji model za grupu tijelo nadležno za nadzor grupe i ostala uključena nacionalna nadležna tijela trebaju formirati stajalište o tome je li i s kojim je nacionalnim nadležnim tijelima treće zemlje potrebno savjetovanje.
- 1.192. Prije savjetovanja s nacionalnim nadležnim tijelom treće zemlje tijelo nadležno za nadzor grupe treba uz potporu uključenih nacionalnih nadležnih tijela poduzeti odgovarajuće korake kako bi osiguralo da su zakonske odredbe o povjerljivosti informacija državnog područja u kojoj se nalazi nacionalno nadležno tijelo treće zemlje istovjetne zahtjevima o profesionalnoj tajnosti koji proizlaze iz Direktive Solventnost II, ostalih direktiva EU-a i nacionalnih zakonodavstava koja se primjenjuju na uključena nacionalna nadležna tijela.

Pravila usklađenosti i izvješćivanja

- 1.193. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane u skladu s člankom 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i nadležna tijela poduzimaju sve napore kako bi se uskladila sa smjernicama i preporukama.
- 1.194. Nadležna tijela koja se usklađuju ili imaju namjeru uskladiti se s ovim smjernicama trebaju ih na odgovarajući način uključiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir.
- 1.195. Nadležna tijela trebaju potvrditi EIOPA-i usklađuju li se ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama te u slučaju neusklađivanja navesti razloge, u roku od dva mjeseca od objave.
- 1.196. Ako izostane odgovor unutar tog roka, smatrat će se da nadležna tijela nisu usklađena s obvezom izvješćivanja.

Završna odredba o pregledu

- 1.197. Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.